

KYSY!

Pauli Ruonala vastaa

SARJAINFON KYSYMYS- JA VASTAUSPALSTALLE SAA LÄHETTÄÄ KYSYMYKSIÄ JA KOMMENTTEJA. LÄHETÄ VIESTISI SUORAAN PÄÄTOIMITTAJALLE SÄHKÖPOSTITSE sarjainfo@kaapeli.fi TAI ETANAPOSTITSE KIVI LARMOLA, ITÄLAHDENKATU 4, 00210 HELSINKI.

Roy Cranen Jori Sawyeria

Miten Roy Crane teki viivarasterin sarjaansa Buz Sawyer?
Roï Kurki, Uusimaa

Roy Crane piirsi päivälehtistriippiä Buz Sawyer (Suomessa Jori Sawyer) vuosina 1943-1974. Etenkin 1950-luvulla sarja oli tunnettu kauniista piirrostyöstään jossa käytettiin mustan värin lisäksi useita harmaan sävyjä. Harmaasävyt aikaansaatiin erityisellä rasteripaperilla. Paperista leikataan sopiva pala joka peittää kuvassa alucen (esim. taivaan) jolle rasteri tulee. Pakkauksesta otettu paperi on valkoista. Paperi kostutetaan paikasta johon rasteri halutaan. Kostutetuille kohdille ilmestyy rasterikuvio, joka jää pysy-

väksi paperin kuivuttua. Painettaessa kuvio csittää harmaan eri sävyjä. Tätä paperia sai Suomestakin vielä 70-luvulla, kaupan nimi oli muistaakseni Zip-a-tone. Tämän tyyppistä rasteripaperia ei enää käytetä, nykyiset rasteripaperit toimivat samalla periaatteella kuin hankauskirjaimet. Pakkauksessa on läpinäkyvä muovikalvo jonka taakse on painettu rasteripaperia vasten ja hangataan kohdista joihin kuvio halutaan. Rasteripapereita saa ostaa hyvinvarustetuista perikaupoista.

Olen omakustanteiden tekijä, ja minulla on probleemi: saako "sarjakuva 100 vuotta" -logoa

käyttää omien sarjakuva (omakustanne) lehdissä esim. kannessa, vai onko tämä logo jotenkin "suojattu" tekijänoikeudella?
Samuli Moilanen, Pyhäselkä/Hammaslahti

Seura jakoi sarjakuvan sata-vuotislogon käyttöoikeutta viime vuonna ilmaiseksi tarvitseville. Tänä vuonna käyttöoikeuksia ei enää myönnetä koska logoa oli tarkoitus käyttää ainoastaan sarjakuvan juhlavuoden ajan. Jos haluat nyt käyttää logoa sarjakuvalehdessä ainoa mah-

LAISTA massasarjakuva? Tiedättekö, mm. J.Tilsan teoksia ei saa kirjakaupoista vaan niitä joutuu metsästämään haulikon ja vainukoivien kanssa ympäri suomea. (Ei, emme tienneet, vastahan Kurpitsoilta tuli "Zärmikkäimmät" ja ensi kuussa ilmestyy uuden uutukainen "Potaattien Yö" (päätt. huom.)) Paras paikka mistä J.Tilsan teoksia löytyy on www.nettipaja.clinet.fi/tilsa/ ja sekin on vasta äskettäin julkaistu www-saitti.
Ilkka Torvinen, Kerava

Näyttää siltä että J.Tilsan sarjakuvilla ei monista ansioistaan huolimatta ole mahdollisuuksia päästä suurten massojen suosioon. Mitä massasarjakuva sitten on? Jos massasarjakuva tarkoittaa samaa kuin suurilevikkinen sarjakuva, voidaan todeta että meillä on massoittain hyviä suomalaisia albumimuotoisia sarjakuvia, kuten Muumi ja Mämmilä, ja useita hyviä päivälehtistriippejä: Lempi, Me Muut, B. Virtanen, jne.

Jos massasarjakuvalla tarkoitetaan sarjakuvaa, joka on levinnyt kaikkiin medioihin (ja erityisesti oheiskamaan) ja muuttunut jo tavaramerkiksi, niin sellaista Suomessa ei onneksi ole. Hyviä esimerkkejä tavaramerkeiksi muuttuneista sarjakuvista ovat juuri Aku Ankka ja esim. Batman. Meillä on Muumi ja Muumioheiskama, ja lisää tulee koko ajan. Jo muutama vuosi sitten sarjakuvaseuran hallitusta pyydettiin ottamaan julkisesti kantaa huonolaatuista Muumitavaraa ja Muumisarjakuvien tason laskua vastaan. (Hallitus oli sitä mieltä että kansa tietää sen jo eikä ryhtynyt toimenpiteisiin.) Muumi ei ole (vielä) siinä pisteessä kuin Aku Ankka, jossa alkuperäisteos häi-

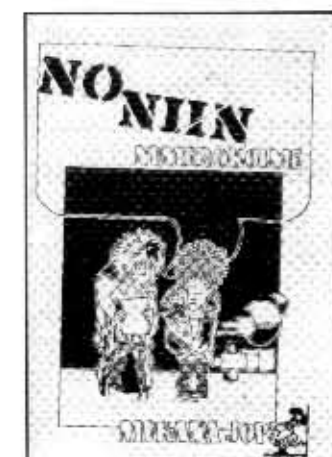
pyy näkyvistä ja korvautuu mukeilla, t-paidoilla ja muulla oheiskamalla.

Kysymys, miksi Suomessa ei ole tällaista massasarjakuva, on liian vaikea. Vastaus edellyttäisi tietoa tavaramerkin eli brandin luomisesta ja sitä tietoa Suomessa on tunnetusti kovin vähän.

Onko suomessa yhtään underground-sarjakuvalehteä?
Tom of Finland, Espoo

Tuokin on määrittelykysymys. (Päätoimitajan mielestä niitä on kymmeniä ellei satoja, koska kaikki ISBN-tai ISSN-koodaamattomat sarjakuvajulkaisut ovat laavallaan undergroundia sisällöstä riippumatta. Samoin kuin julkaisut, joista ei ole lähetetty vapaakappaleita Helsingin Yliopiston kirjastolle.)

Syntyessään Amerikassa 60-luvulla u-sarjakuva tarkoitti sarjakuvajulkaisuja joita ei saanut ostaa supermarketin tai drugstoren lehtihyllystä. Syy tähän oli lehtien pieni levikki ja usein epäsiiveillisenä pidetty sisältö. Tätä määritystä Suomen oloihin soveltaen voisi vastata: Kaikki sarjakuvalehdet joita Rautakirja ei suostu ottamaan levityksensä ovat u-sarjakuvia.

Kuopiolainen NoNiinkin oli undergroundia, tavallaan.

Olen piirtänyt sarjakuva jo pitkään ja nyt haluaisin tarjota niitä myös ulkomaisille kustantajille. Lähetä minulle ulkomaisten kustantajien osoitteita.
Petri Hänninen, Kuopio

Tuo oli paha. Jos haluat amerikkalaisten kustantajien yhteystietoja, ota Internet-yhteys osoitteeseen <http://grove.ufl.edu/~jrm/industry.html>. Siltä löytyvä lista näyttää täydelliseltä, paperille tulostettuna se täyttää 20 sivua. Listassa on mainittu myös kustantajien nettisivuja. Käy katsomassa niitä, niissä voi olla ohjeita töiden tarjoamisesta. Yleisesti ottaen pelkästä osoiteluettelosta on vähän hyötyä.

Kannattaisi etsiä ensin sarjakuvakaupasta tai kirjastosta ulkomaisia sarjakuvalehtiä, jotka julkaisevat sellaista sarjakuvaa jota osaat tehdä. Jos sarjaa julkaistaan Suomessa, kannattaa kysyä sarjakuvan kotimaiselta kustantajalta. Kirjakauppa jossa on kunnollinen sarjakuvosasto voi myös auttaa asiassa. Töitä kannattaa lähettää kustantajille joiden linjaan ne sopivat. Jokaisella kunnan lehdellä on oma linja, ja tarjotun materiaalin tulee sopia lehdien linjaan. Linjattomat lehdet eivät löydä yleisöään ja kaatuvat ennemmin tai myöhemmin. (Sitäpaitsi sanotaan: "lähettäisitkö, ole hyvä" pl. huom.)

Kuinka paljon mainioita "Pikku Piko" -albumia on julkaistu?
Capu

Semic Press on julkaissut Suomessa 6 Pikku Piko seikkailu-albumia. Kuudes albumi on ensimmäinen Pikku Piko-albumi jonka Tome & Janry tekivät. Albumit ja suomalaiset julkaisuvedot ovat:
1. Minä olen pikku Piko, 1992
2. Kiihkeä leikit, 1995

- 3. Rakkautta ja rangsistuksia, 1994
- 4. Kaksin aina kuumimpi, 1994
- 5. Kasvukipujen kourissa, 1996
- 6. Sano tädille päivää!, 1997

Milloin tulee lehden välissä jäsenmaksulomake, eikä ole kuulunut.
Yksi monien puolesta

Kuluvan vuoden jäsenmaksulomake oli Sarjainfon 2/1997 välissä. Jos se on pudonnut matkalla, voit silti maksaa jäsenmaksun esim. maksuautomaattiin tai suoraan Postipankkiin kun tiedät seuraavat asiat:

Tilinumero PSP 800015-351649, osoite: Suomen Sarjakuvaseura ry, PL 927, 00101 Helsinki. Maksun aihe: JM 97, lisäksi jäsenen nimi ja mielellään myös osoite. Jäsenen nimi on hyvin tärkeä, varsinkin silloin, kun maksu tulee jonkun muun henkilön tai yrityksen tililtä. Ja summa oli 90 mk, alle 18-vuotialta 80 mk.

Mistä Helsingin taidetarvikeliikkeistä saa alennusta Suomen Sarjakuvaseuran jäsenkortilla ja kuinka paljon?
Uusi jäsen, Helsinki

Ei mistään. (Päätoimitajan mielestä yrittänyttä ei kuitenkaan ns. laiteta. Monestakin taidetarvikeliikkeestä saa alennusta jos on ns. hyvä asiakas. Kokeilemallaan tuo selvinnee, ja ns. pokerilla.)

Mikä on Mustanaamion koiran nimi?
Uteliaa, Mikkeli

Devil.

Muistuu mieleen vuosien takainen Ilta-Sanomien kotimainen sarjakuva "Oinonen"? Julkaistiinko sitä missään muualla?
Oink!

"Oinonen" on Hermanni Seppälän ja Vesa Lehtimäen sarjakuva, joka oli kuukauden kotimaisena sarjana heinäkuussa 1988. Tiedossamme ei ole onko sarjaa julkaistu missään sen jälkeen. Kiitokset avusta Juhani Tolvaselle Ilta-Sanomista.

Jopi Mikkiä listimässä

Kuka on vanhin Aku Ankan hahmo?
Kauris

Jukka Heiskanen suoraan Aku Ankan toimituksesta vastaa: Niin kummalta kuin se kuulostaakin, vanhin Disneyn vielä käytössä olevista hahmoista on Musta Pekka. Sen kantamuoto, kissahahmo Jopi Jalkapuoli esiintyi jo Disneyn varhaisissa Alice-lyhytfilmeissä 20-luvun puolivälin tienoilla ja sittemmin Oswald, the Lucky Rabbit -piirretyissä ja lopulta Mikki Hiiren arkkivihollisena. Myös Helunan kaltainen lehmähahmo on aika vanha, mutta Musta Pekka on ehdottomasti vanhin. ☺